

Els arqueòlegs de LAIPAT descobreixen una torre al turó del Vent, a Llinars del Vallès, i defineixen la funció del poblat en època ibèrica

Autor:

Data de publicació: 03-05-2024

El Parc del Montnegre i el Corredor ha aportat la maquinària necessària per a les excavacions.

Les dades fruit dels treballs arqueològics indiquen que aquest indret fou un enclavament econòmic important a la Laietània, centrat en la producció i la transformació de diferents productes com el cereal, el teixit i la metal·lúrgia. Les noves hipòtesis apunten que el poblat fou cabdal en les primeres fases de la romanització entre la segona guerra púnica (218-202) i el primer terç del segle II aC gràcies a la troballa d'un conjunt d'armes i d'una moneda de plata.

Les excavacions efectuades per l'equip de LAIPAT (Laietània, Arqueologia i Patrimoni) al jaciment arqueològic del turó del Vent, situat al municipi de Llinars del Vallès, en l'àmbit del Parc del Montnegre i el Corredor, han permès localitzar-ne una torre que flanquejaria l'angle sud-oest del poblat i definir-ne la cronologia, així com la funcionalitat.

Els treballs, que han durat tot el mes d'agost, han tret a la llum part de la muralla, diferents sitges excavades al sauló, una moneda de plata romana, un conjunt d'eines i armes de ferro, evidències del treball tèxtil i un plom enrotllat, probablement amb una inscripció.

Els resultats confirmen l'existència d'un assentament important per a l'economia dels laietans, aquells habitants de la costa central de l'actual Catalunya, entre el Llobregat i el Tordera. Les restes del turó són conegudes des de les darreries del segle XIX, però després d'algunes intervencions entre els anys setanta i vuitanta del segle passat sense gaire trajectòria, el 2017 es va reprendre la recerca per tal de donar conèixer el jaciment al bell mig del Parc del Montnegre i el Corredor. Les darreres excavacions s'havien centrat en la interpretació de les estructures ja conegudes i la seva consolidació per evitar-ne la degradació, així com guanyar terreny al bosc per poder obrir en extensió, però en aquesta campanya s'han obtingut uns resultats sorprenents.

Les edificacions trobades fins ara al turó del Vent se surten dels models de poblat típicament ibers, i que consisteixen en espais oberts (o patis) amb diferents estructures de treball, com petits coberts per instal·lar-hi una forja o bé cabanes on s'emmagatzemava pesos de teler. Aquests pesos són uns prismes fets de ceràmica que permeten tensar l'ordit dels telers verticals i, precisament al turó del Vent, se n'han trobat cap a 350. Una tradició tèxtil que queda fossilitzada en temps i que arriba al mateix nom del municipi de Llinars del Vallès, gràcies al treball del lli que s'hi feia.

Una gran concentració de sitges

Però el que caracteritza el jaciment és la gran concentració de sitges i, per tant, la capacitat d'emmagatzematge dels productes cerealístics. Fins ara, se n'han excavat una cinquantena, uns dipòsits excavats al subsol que tenen entre 1,5 i 2,5 metres de profunditat i que tindrien la funció de guardar-hi el gra per afavorir-ne la conservació. Tot i que l'extensió emmurallada de l'assentament sigui de dues hectàrees, la major part de la superfície està ocupada per aquestes estructures productives com sitges, una cisterna (molt poc habitual a jaciments de la costa) i coberts, com així ho testimonien els nombrosos forats de pal.

Els ibers comencen a ocupar el turó cap a la segona meitat del segle IV aC amb la funcionalitat econòmica descrita anteriorment, on hi ha documentades diferents sitges i un fossat. El jaciment pateix una gran remodelació a finals del segle III aC, que es construeix una muralla d'uns 1,20 metres de gruix i una torre flanquejant l'extrem sud-oest del turó de 8 per 6,5 metres d'amplada, des d'on es té una vista privilegiada a la capital dels Laietans, sota el castell de Burriac, Ilturo. És també durant aquest moment que s'incrementen les estructures i els materials lligats a la producció, transformació i distribució dels recursos i esdevé un veritable centre econòmic vinculat a la capital, que ara entendríem com un polígon industrial.

Aquesta modificació podria estar lligada amb els esdeveniments que sacsegen el Mediterrani a finals del segle III aC com la segona guerra púnica (218-202 aC) o bé la revolta ibèrica al 197 aC, reprimida per Marc Porci Cató l'any 195 aC. Durant aquest període convuls, els laietans són aliats dels romans, tal com ens diuen les fonts, per tant, durant el procés de romanització podrien haver augmentat la producció per satisfer les necessitats de les tropes romanes en campanya. Aquesta proposta està relacionada amb les troballes que s'han fet durant les darreres intervencions, en què s'ha documentat una moneda de plata anomenada victoriat, relacionada amb la victòria romana sobre els cartaginesos l'any 211 aC.

Elements vinculats amb l'àmbit de la guerra

Al turó del Vent s'ha trobat un conjunt d'elements que es vinculen a l'àmbit de la guerra, com és una espasa ibèrica de tipus La Tène, una galtera de casc montefortí utilitzat per les tropes romanes i, aquest 2023, un lot d'armes i eines de ferro que ja està en procés de restauració. Cal afegir també que l'any 1984 es van trobar dos exemplars de punyals celtibers, únics a Catalunya i que actualment estan exposats al Museu de Granollers. Aquests punyals provenen de la zona de Sòria i l'oest d'Aragó i que podrien haver arribat a la costa després dels intents romans de sotmetre els pobles de l'interior els anys 195 aC i 179 aC.

Del turó del Vent a Can Suari

Aquests descobriments permetran als experts aproximar-se a aquest moment de canvi per a la cultura ibèrica i precisar l'abandonament del poblat, que ara per ara sembla que no tingui més continuïtat més enllà del primer quart del segle II aC, quan els ibers abandonen el turó i s'instal·len a la vora del nucli de Llinars, a Can Suari, on construeixen un assentament influenciat pels costums romans. Les troballes poden tenir una gran rellevància en la investigació dels ibers a la Laietània i a Catalunya. En aquest sentit, els mecanismes de producció, l'emmagatzematge dels recursos i els processos de transformació són les principals vies de recerca que pot oferir aquest jaciment, així com la integració dels habitants ibers a la romanització.

Els treballs de recerca van a càrrec de l'associació LAIPAT, que estudia la protohistòria a les comarques del Vallès i del Maresme, amb l'excavació i prospecció d'altres jaciments propers, i que en el cas del jaciment del turó del Vent, la direcció recau en els arqueòlegs Pau Menéndez i Eric Sobrevia. La investigació actual s'ha realitzat dins del projecte Dinàmiques d'ocupació i vertebració del territori a la Laietània central i septentrional (s. VI-II aC), aprovat per la Direcció General de Patrimoni i subvencionat pel Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya. Igualment, compta amb el finançament de l'Ajuntament de Llinars del Vallès, que ha col·laborat econòmicament per allotjar i mantenir els voluntaris de les diverses universitats catalanes que han participat en l'excavació, i de la Diputació de

Barcelona a través del Parc del Montnegre i el Corredor, que ha aportat la maquinària necessària per efectuar els treballs.??????

Podeu accedir l'article original a través del següent enllaç:

https://parcs.diba.cat/es/web/l-informatiu/-/montnegre-els-arque%C3%B2legs-de-laipat-descobreixen-una-torre-al-tur%C3%B3-del-vent-llinars-del-vall%C3%A8s-i-defineixen-la-funci%C3%B3-del-poblat-en-%C3%A8poca-ib%C3%A8rica?utm_source=informatiuparcs&utm_medium=correu&utm_content=montnegre-els-arque%C3%B2legs-de-laipat-descobreixen-una-torre-al-tur%C3%B3-del-vent-llinars-del-vall%C3%A8s-i-defineixen-la-funci%C3%B3-del-poblat-en-%C3%A8poca-ib%C3%A8rica&utm_campaign=205